Nr 1603

av herrar Jönsson i Arlöv och Alf Pettersson i Malmö
i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 61 med förslag till lag om ändring i ölförsäljningsförordningen (1961:159), m. m.

I Kungl. Maj:ts prop. 1972:61 föreslås införande av lagstadgad 18-årsgräns vid utminutering av öl. En sådan atgärd har inte tillräckligt prövats eftersom APU:s majoritetsförslag om åldersgräns utgar ifrån obligatorisk diskförsäljning av öl. Däremot kan man inte bortse från att tillämpningen av den föreslagna lagstiftningen utgör en risk för att nya sociala problem skapas, främst da för utgangskassörer och butiksförestandare som oförskyllt kan komma i kläm.

Därtill borde den frivilliga överenskommelsen vilken träffades den 26 november 1970 mellan riksskatteverkets alkoholbyra, bryggerinäringen, detaljhandeln och berörda arbetstagarorganisationer getts möjlighet att tillämpas under längre tid sa att erfarenheter kunnat erhållas.

Vidare kan anföras att en rad betydelsefulla remissinstanser, såsom rikspolisstyrelsen, statens ungdomsråd, näringsfrihetsombudsmannen, Handelsanställdas förbund, KF, LO, TCO, SSU, Svenska landstingsförbundet samt en rad länsstyrelser avstyrker förslaget om lagstiftad 18-årsgräns.

Erfarenheterna fran de endagsseminarier i mellanölsfragan som Handelsanställdas förbund, KF, Verdandi, SSU, Unga Örnar och ABF arrangerat för främst utgangskassörer och butiksförestandare ger vid handen att de s. k. ölproblemen varit begränsade till ett fatal försäljningsställen samt att där ett fatal personer svarat för problemen.

I dessa fall finns det andra atgärder att förbättra situationen som kan antas ha en bättre nykterhetspolitisk effekt än den föreslagna åldersgränsen. Dels skall här pekas på en socialuppsökande verksamhet, ett utökat samarbete mellan handel och nykterhetsvardande myndigheter samt en fast tidsbegränsning av ölförsäljning till de s. k. normala öppethållandetiderna.

Erfarenheter fran nämnda endagsseminarier visar bl. a. att ölproblemen förekommer vid öppethållande på sena kvällar och söndagar, och det bör därför vara motiverat att undanröja den nuvarande kommunala rätten att ge dispens för ölförsäljning under icke normal öppethållandetid.

Det bör betonas att debatten kring alkoholpolitiska utredningens arbete i alltför hög grad handlat om distributionstekniska frågor och alltför litet tagit upp de bakomliggande faktorerna. Även mellanölet har getts en alltför framträdande roll jämfört med starkspritens och andra berusningsframkallande medels betydelse. De bakomliggande social-, kultur-, utbildnings- och fritidspolitiska faktorerna maste uppmärksammas med kraft. Som en första atgärd är de föreslagna fem miljonerna till

upplysningsverksamhet att hälsa med tillfredsställelse. Men mera omfattande och genomgripande atgärder pa den linjen maste diskuteras när alkoholpolitiska utredningen lämnat sitt slutbetänkande. Till dess bör riksdagen avvakta med att vidta eventuella restriktiva atgärder vilkas konsekvenser är svåra att överblicka. Då Kungl. Maj:ts proposition 1972:61 av välmotiverade skäl inte accepterar förslaget om obligatorisk diskförsäljning, vore det högst olyckligt att bryta ut förslaget om lagstiftad åldersgräns. Däremot bör det vara möjligt att vidta mindre omfattande åtgärder – med nykterhetspolitisk vinst –, som påpekats här, samt att därutöver också genom riksskatteverkets alkoholbyra undersöka möjligheterna till ytterligare frivilliga överenskommelser när det gäller minskning av reklam och exponering av öl och andra alkoholhaltiga drycker.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi

att riksdagen beslutar

att förslaget i prop. 1972:61 om lagstadgad åldersgräns vid ölförsäljning avslås,

att därmed den i prop. 1972:61 föreslagna 33 § Öff utgår,

att prop. 1972:61 i övrigt bifalles,

att riksdagen vid behandling av prop. 1972:61 beslutar slopa den kommunala rätten att meddela dispens för försäljning av öl på annan tid än å vardagar mellan klockan 8.00 20.00, enligt 23 § sista stycket, Öff, och hos Kungl. Maj:t hemställer att riksskatteverkets alkoholbyrå ges i uppdrag att tillsammans med berörda intressenter arbeta vidare med frivilliga överenskommelser som kan antas ha positiva nykterhetspolitiska effekter.

Stockholm den 6 april 1972

HANS JÖNSSON (s)
i Arlöv

ALF PETTERSSON (s)
i Malmö